

# OBRтни VESTNIK

Strokovni list za pouzdigost in napredek obrtništva Dravske banovine.

„OBRтни VESTNIK“

Izhaja tedensko in sicer vsak petek ter stane:

celoletno . . . . . Din 40—  
polletno . . . . . Din 20—  
posamezna številka . . . Din 1—

Glasilo obrtništva Dravske banovine.

Uredništvo in upravnništvo: Ljubljana, Borštnikov trg št. 1.

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo. Ponatiski dovoljeni le z navedbo vira.

Štev. pri poštni hranilnici, podružnici v Ljubljani 10.860.

XIV. letnik.

V LJUBLJANI, dne 2. oktobra 1931.

Štev. 39.

L. Pičman:

## Obrtništvo združi svoje sile in jih uporabi samo, sicer te bodo zopet izrabili neobrniki!

Moj klic je „proč z osebnimi koristmi!“

»Za veličino naroda in moč države«, to je mogočna parola, spojena s proklamiranjem za 8. november, ki bo izrednega in zgodovinskega pomena za vso našo državo, za vse njene narode in ki ne bo nič manjšega pomena tudi za naš ugled izven mej naše lepe države. Bolj kakor kdaj poprej, je ravno zdaj potrebno, ko stojimo na pragu državno-zborskih volitev, da se strnemo kot en mož v mogočno vrsto odločnih, ki jim je res pri srcu veličina naroda in moč države. Vsi priznavamo velik pomen in veliko važnost teh volitev — prav vsi obrtniki — tako z ene kakor z druge strani z vsem ostalim narodom, ker se predobro zavedamo, da lahko le od države pričakujemo ugodnosti, ki jih potrebujemo, ako nasprotno mi državi tudi damo, kar ona od nas potrebuje, in to so: sloga, nesebičnost, zaupanje v državo in v samega sebe — skratka, uvidevnost čelga moža. In kako to doseči bo sicer malo bolj kislo jabolko, vendar pa ako hočemo, da ne bo obrtništvo orodje političnih špekulantov za svoje osebne koristi, ravno tako pa tudi mi sami, ki se prištevamo obrtniškimi voditeljem, da se nam istotako ne bo očitalo osebne pohlepčnosti in koristolovstva, dokažimo dejansko, da to nismo, enako pa priporočam tudi ostalim gospodom, ki se izdajajo za velike prijatelje obrtništva, da dokažejo kako bom predlagal za obrtnike voditelja ali pa, da že vsaj obrtništvo ne izgubavajo.

Vsak iskren državljani, ki želi, pa naj si bo to delavec, kmet, trgovec, industrijalec, uradnik ali pa obrtnik, da naj bo bodoči parlament sestavljen iz res iskrenih in nesebičnih mož, kateri posedujejo v resnici iskreno jugoslovensko zavest s čutom in prepričanjem, ne pa samo radi častnih mest, da bi se z njimi okoristili. Bodo naj pa to možje, ki jih izbere večina, ne pa ljudje, ki se vrinejo do teh mest z neresnično in preslepljivo agitacijo. Obrtništvo vedno tarnata nad raznimi bremenmi, ki tiščijo nas vse brez razlike, h katerikoli kasti ali narodnosti eden ali drugi pripada, nikdar pa se ni znašlo solidarno takrat in na tistem kraju, ko je bilo to potrebno. In ta moment je tudi danes pred nami, prav danes, ko smo poklicani, da pošljemo v državni parlament prave jugoslovenske obrtnike, kateri si bodo upali zadostno zastopati obrtniške interese odvezanih rok, ne pa da bi v nasprotnem slučaju potem klečeplazili za drobtinice okrog tistih, ki bi zavzemali na naš račun tako važna mesta.

Da bo obrtništvo zadostno informirano, smatram v dolžnost, da pojasnim sledeče: Pred dobrim tednom sem bil kot zastopnik Zveze povabljen na merodajno mesto z ostalimi zastopniki raznih gospodarskih in drugih korporacij, da podam izjavo, kakšno stališče bo ob času volitev zavzelo obrtništvo na področju Zveze in eventualno jaz osebno. Tozadevno sem poročal pred kratkim na naši načelnosti, na kateri

pa sem tudi odklonil svojo malenkost kot kandidata in to iz razloga, ker se ne borim v obrtniških vrstah za to, da bi prejemal za nagrado kakšna važna mesta. Pa tudi za to ne, da se pridobi na korist Zveze sedanja opozicija obrtništva, oziroma nje vodje, ki so kontra načelnosti Zveze, za skupni nastop, da dobimo primerno zastopstvo obrtnikov v parlament. Kajti, drugače se kaj lahko zgodi, da bomo vsi skupaj izigrani. Zvezno načelnost kot predstavitelj večine obrtništva stoji na stališču, naj bi bil za bivšo ljubljansko oblast za to važno mesto izbran kot zastopnik obrtništva izven Ljubljane s popolno jugoslovensko idejo in priznan delavec na narodnem polju. Mi stojimo namreč na tem stališču, da ni nikjer zapisano in ravno potrebno, da bi moral biti na vseh važnejših mestih ravno in povsod Ljubljancem.

Z druge strani pa smo iz vrst obrtništva zaznali, da si je g. Rebek prekrbel nad 20 podpisov zadržanih načelnostev s pečati (sumimo, da so ti pečati dani s privoljenjem združnega članstva ali odbora, ker so nam že slični slučajji — nepravilnosti — od g. Rebeka znani in bi smatrali take slučaje le za zlorabo funkcij in jih ne priznavamo) za mesta kandidatov v državni zbor.

Izjavljam, da sem se ves čas, odkar stojim v obrtniških vrstah, posebno pa zadnje čase, boril le za dobrobit celokupnega obrtništva brez razlike, pa četudi sem vsled tega sam moral utrpeti precejšnjo materijelno škodo in si povrh nakopal še osebno sovražstvo, dasi neupravičeno, ki pa mi bo še v naprej škodilo. Toda vsega tega mi ni žal, samo da obrtništvo doseže svoj cilj in to, kar mu po vsej pravici pripada. Zato pa tudi izjavljam in smatram za kar najbolj potrebno in koristno: »Delajmo na popolni enotnosti in slogi obrtništva, kar bi pa bilo edinole mogoče na ta način, da doprinesemo žrtve tako na eni strani jaz kot predstavnik večine, kakor na drugi strani g. Rebek kot predstavnik manjšine.« To pa na ta način: Jaz odložim vsa častna in funkcijska mesta, ki jih zavzemam v obrtniških vrstah, ki so sicer vsa taka, da nič ne neso in istih kakor drugih ne sprejemem, ako tudi g. Rebek vsa mesta, ki jih zavzema na obrtniški račun odloži in jih za gotov čas odklanja. Tako naj bi ostalo vsaj dotlej, dokler se obrtništvo zopet ne povrne v eno strnjeno vrsto kakor je bilo svojčas. Prav za prav bi se vrsta obrtništva še mnogo bolj ojačila, ker bi obrtništvo dobilo popolno zaupanje do svoje matične organizacije in bi se uverilo, da se nam res ne gre le za gola korita. Brez nadaljnega pa sem tudi v tem slučaju pripravljen pomagati pri vseh organizacijah kot navaden redov brez vsakega častnega naslova in v tem interesu obrtništva prosim tudi g. Rebeka moža-tosti, da isto stori tudi on. V tem slučaju naj bi se tudi opoziciji dalo v vseh organizacijah primerno zastopstvo!

Torej, g. Rebek, ker se vedno čuje Vaša trditev, da se gre meni za korita, Vi pa da delate iz golega idealizma, dajva oba dejansko dokazati svoj idealizem. V tem slučaju je možnost splošnega zbližanja med obrtništvom, katero obrtništvo nama bo na tem uspehu gotovo najbolj zadovoljno. Tedaž bova tudi midva pozabila na osebne spore, kakor jih vedno imenujete, dasi to ne drži, in bomo po daljšem odmoru lahko po potrebi zopet skupno nastopili v procvit vsega obrtništva. Enako remeduro pa priporočam tudi pri mariborski Zvezi, ki je istotako potrebna kakor v Ljubljani. Radodarnim neobrnikom pa sve-

tujemo, naj na obrtništvo ne delajo nikakega vpliva in zbegavanja med njim. Gotovim faktorjem pa tudi priporočam, da naj upoštevajo obrtniške voditelje, ki si jih organizirano obrtništvo izbere, ne pa posameznih obrtniških intrigan-tov.

Morda mi bo zopet kdo zameril, da sem to napisal javno, ali moram pripomniti, moje geslo je bilo vedno, naj se igra z odprtimi kartami, da je obrtništvo na jasnem, ne pa da se vrše zakulisne borbe. Zatorej kličem še enkrat vsemu obrtništvu: »Na skupno delo!« G. Rebek in drugi pa se pokažimo cele moze in prepričan sem, da nam je uspeh zasiguran. Jaz pa še enkrat izjavljam, da ako pokaže g. Rebek iskreno svojo možatost, tedaž so moje izjave nepreklicne, enako pa naj se gleda tudi na to pri vseh ostalih slojih in takrat lahko z gotovostjo računamo, da bo Jugoslavija najboljša država, v kateri se bomo vsi v zadovoljstvu preživljali in tedaž pride tudi do izraza izrek: »Sloga jači — nesloga tlači.«

## Zahteve in dolžnosti „Obrtnega Vestnika“

(Z ozirom na gospodarsko povzdigo obrtništva.)

»Obrtni Vestnik« kot centralno glasilo slovenskega dela Jugoslovanskega obrtništva mora stati predvsem na stališču, da bodi glasnik zahtev, ki jih ima slovensko obrtništvo do skupnih interesov, ki ga zadevajo; predvsem davkom, strokovni izobrazbi, zaščitenju in upoštevanju domačih proizvodov pred tujimi itd., a kar je glavno, da bodi glasilo obrtnikov — pravih obrtnikov, ki razumejo vse našete stvari tako, kot jih sami resnično občutijo, da jih skupno omilijo in usposobijo za življenje. Obrtniki moramo pokazati vsej javnosti, da smo enakovredni in odločujoč faktor naše ožje in širše domovine, na katerega razvoj je treba polagati največjo pažnjo. Vez med nami vsami pa mora biti strokovno glasilo, katero se mora bolj upoštevati in mu pripisovati večjo prednost pred drugimi listi, ki mnogo bolj ščitijo svoje interese kot pa obrtniške. Da pa more vršiti Obrtni Vestnik svojo nalogo v polni meri, je dolžnost vsakega obrtnika predvsem, da je naročnik lista, da z njim tesno sodeluje, piše članke, vstvarja diskusije in razprave. S tem bo tako obrtniško glasilo tudi zanimivejše. Potrebno je tudi čim večje poznanje in več solidarnosti med obrtništvom za uspešen razvoj. To pa more vršiti samo Obrtni Vestnik, ki je najboljša vez med obrtniki, ker je njihovo glasilo in njihov edini in pravi zagovornik.

Stavi pa tudi naš list, kot glasilo strokovnega in teoretično naobraznega obrtnika svoje zahteve napram naši javnosti in onim, ki so obrtniški pokret poklicani podpirati, da ga podpirajo v isti meri, kot podpirajo ostali tisk, ki je navadno dnevno časopisje, da inserirajo v našem listu, ako nam prodajajo in da se predvsem denarni zavodi s svojimi subvencijami spomnijo na naš »Obrtni Vestnik«, ki je izključno list strokovne vsebine in ki poroča svojim čitateljem o vseh tekočih obrtniških in splošnih zadevah. To bi bila predvsem skromna zahteva »Obr-

nega Vestnika« napram javnosti, da ga tudi ona podpira.

Uprava lista in uredništvo se pa tudi zavedata dolžnosti napram čitateljem, katerim nudi vse, kar le more. Zavedata se prav dobro, da bi bilo treba list izpopolniti do one višine, da bi bil zanimivejši in privlačnejši, toda pregovor pravi: »Pomagaj si sam in Bog Ti bo pomagal.«

Ta pregovor je treba posebno nam obrtnikom predvsem dobro preštudirati in prav lahko uvidimo, da je res tako. Kdor se bo zanašal na neobrnika, bo sigurno lačen, ker neobrniki nima interesa ščititi obrtnika pri njegovem delu za zboljšanje položaja. Radi tega je dolžnost »Obrtnega Vestnika«, da vse to tudi v svojem listu iznaša, akoravno nima onega uspeha, kot bi ga sicer take stvari morale imeti z ozirom na naš gospodarski povzdig.

Živimo pač v težkih časih in težko je obrtniku, ki začne danes obrt, če nima zmožnosti in ako nima kapitala, da bi mogel prebroditi prve korake svoje samostojnosti. Treba mu je dobro paziti, da se preveč ne zadolži, ker s tem izgublja na ugledu obrt, kar nam pričajo žalostni primeri današnje dobe, ko imamo z dneva v dan vedno nove polome. Vsemu temu more od pomoči le skupnost v obrtih, skupni obrtni denarni zavodi, ki nudijo tudi mladim ljudem možnost udeleževanja na polju obrtništva; pa bilo to v tej ali oni panogi. Gospodarski povzdig in pravičen razvoj obrtništva bomo dosegli le tedaž, če bo vsakdo prijel pošteno za delo z namenom koristiti le skupnosti in upoštevajoč želje večine. Le na ta način se bomo obrtniki mogli tudi gospodarsko dvigniti na ono višino, ki nam pripada. Dotok mlajših izobraženih moči v naše vrste nam mora pa poživeti smisel za delo in napredek, a ovirati in zapostavljati našega naraščaja ne smemo nikdar in nikjer.

Gospodarsko se bomo povzdignili mi obrtniki sami, ako vpoštevamo, da je le v solidarnosti moč, kateri se pa



moramo sami od sebe podvreči z zaupanjem in ukloniti razne predsodke, ki so zastareli in brez pomena za današnje dobo. Ako si bomo lahko vsestransko zaupali in delali v veri, da le skupno brez vsakih tujih vplivov moremo obrtniki zboljšati svoj gospodarski položaj države in njenega denarnega zavoda, ki nam ga je ona ustanovila v namen naše boljše bodočnosti, potem je tudi naš napredek gotov.

Zatorej vsi obrtniki, ki imate resno voljo do dela, pišite v naš list in raz-

širajte ga. On je vedno stal in bo tudi v bodoče stal na braniku za pravice obrtništvu in za obrtniške interese. Vem, da se nahaja dovolj pametnih in prevdarnih obrtnikov, ki bodo razumeli moje besede. Prosim jih, da tudi sami iznesejo svoja mnenja, kako boljše gospodarsko povzdigniti naš stan brez tuje pomoči in brez vsakršnih vplivov na obrtnike in to od kjerkoli si bodi. Zaključujem z reko: »Obrtnik pomagaj si sam in Bog Ti bo pomagal.«

Obrtnik.

Ing. Leo Knez:

## Strojni pripomočki avtogenega varilca

(Nadaljevanje in konec.)

Pritisk zmanjšujemo pri tehniki avtogenega varenja s pomočjo finih preciznih ventilov, kateri zamorejo prepustiti enkrat manj in enkrat več plina iz steklenice in kateri so tako zgrajeni, da propuščajo plin samo takrat, kadar taistega tudi v resnici rabimo. Če zapremo gorilnik, potem se istočasno zapre tudi redučni ventil, kateri se odpre šele takrat, kadar odpremo tudi gorilnik. To avtomatično delovanje omogoča posebna membrana iz gume ali usnja, katera je v telo ventila udelana in katera se da pomikati na obe strani. Če se na primer pomakne v desno stran, potem se otvor ventila odpre in plin prihaja iz steklenice; če pa se pomakne v levo stran, potem se ventil neprodušno zapre. V prvem slučaju deluje na membrano posebno pero, ki ga reguliramo od zunaj, v drugem slučaju pa nadpritisk plina, ki se je v gumijevih ceveh nabral, ker smo zaprli gorilnik in s tem onemogočili odhod plina. Membrana nam torej avtomatično regulira tok plina, ki prihaja iz steklenice, ter se to reguliranje prične vedno takrat, kadar smo ventil s pomočjo že omenjenega peresa in z njim združenega vijaka enkrat odprli, ter ga enkrat za vedno uravnali na tisti maksimalni pritisk, ki ga zahteva velikost gorilnikove šobe.

To avtomatično reguliranje kisikovega toka pa ima tudi svoje meje, ter zavisi več ali manj od pritiska, kateri se nahaja v kisikovi steklenici. Ko je steklenica še polna, ter prikazuje pritisk 150 atmosfer, je treba ventil manj odpreti, kot ga moramo odpreti, kadar znaša pritisk samo še nekaj atmosfer, če hočemo, da bo množina plina, ki uhaja iz steklenice v sekundi, ostala vedno ista. Posledica tega dejstva je, da moramo proti koncu ventila vedno bolj odpirati, da bi ostal tok kisika isti. Tik pred popolnim izpraznjenjem je ventil že docela odprt in je pero, ki pritiska na omenjeno membrano tudi nategnjeno do svojega maksimalnega učinka. In ko je varilec zapazil, da mu je kisikova steklenica že popolnoma prazna, potem se taisti običajno ne briga več za ventil sam, nego taistega samo odstrani, ter ga namesti na novo polno steklenico.

Izučeni varilci prav dobro vedo, da zamore nastati prav huda nesreča, če bi v popolnoma odprt redučni ventil spustili iz kisikove steklenice kisik pod velikim pritiskom 150 atmosfer. Vsled premočno odprtega ventila bi bil v tem slučaju tudi reducirani pritisk sorazmerno tako velik, da bi telo redučnega ventila taistega ne zdržalo, ter bi se razletelo. V ventilu samem se sicer nahaja — kot smo prav kar čuli — avtomatična naprava, ki zapre dohod plina, čim se pojavi nezaten nadpritisk v gumijevih ceveh, toda v danem primeru je hitrost, s katero pritisk kisik na mehanizem ventila tako ogromna, da ni sploh časa za primerno premaknitev membrane, temveč se ventilno ogrodje preje razleti. Običajno popokažo v takih primerih navojsi, s katerimi je pritrjeno pero z vijakom za reguliranje, ter izleti vijak z velikansko silo varilcu baš v čelo, ker stoji taisti pred steklenico in se ventil, pritrjen na steklenico nahaja baš v višini normalne človeške postave. Zato se gradi danes po najnovejših predpisih take redučne ventile, ki imajo vijak s peresom obrnjen na tla, tako da tudi v slučaju skrajno nestrokovnjaškega manipuliranja opasnost za varilec ne obstoja. Vendar pa je važnejše, da se zavedamo opisanega pojava, ter redučni ventil pred nameščenjem na novo polno steklenico kisika vedno najprej zapre-

mo, kar se zgodi na ta način, da odvijemo vijak za reguliranje in s tem oprostimo notranjo membrano pritiska. Šele tedaj, ko je kisikova steklenica odprta in je poseben manometer na redučnem ventilu pokazal pravi pritisk, zamoremo ventil počasi odpirati in ga uravnati na tisto stopnjo, ki jo zahteva uporabljeni acetilenski gorilnik.

Končno bi bilo še potrebno omeniti, da se v redučnem ventilu za kisik ne sme nahajati nikakava mast ali olje in da je najstrožje paziti na to, da se ventili z mastnimi rokami niti ne dotikajo ali odpirajo. Zakaj tudi na ta način morejo vsaj mastne sledi priti v notranjost redučnega ventila, kar bi imelo za posledico, da bi se mast pri dotiku z močno stisnjenim kisikom vnela, ter povzročila samozapalitev celega ventila in s tem njegovo pokončanje. Dasi ravno je mehанизem redučnega ventila prav precizen, ter bi bilo njegovo delovanje še točnejše, če bi bili ležaji poedinih sestavnih delov mazani s finim oljem, vendar ventila ne smemo nikdar mazati, ker bi pomenilo to našo neizogibno nesrečo. Ventili in sploh mehanične naprave, katere se ne sme mazati, morajo biti prav precizno konstruirane, ter je zatorej posebno z redučnimi ventili ravnati kar najpazljivejši. Če jih ne rabimo, jih spravimo v škatle, da se nam brez potrebe ne zapraše. Tudi naj se ne premetavajo in naj nikoli ne padejo na tla, ker zadostuje že prav majhna deformacija, da reguliranje plina ni več povsem enakomerno in točno. Tudi pokvarjene ventile naj varilci ne skušajo popravljati sami, ker so ti strojni pripomočki avtogene tehnike izdelki precizne mehanike, ki zahtevajo večje in strokovnjaške roke.

## Zahvale

»Obrtniška Samopomoč«

Zveze obrtniških zadrug v Ljubljani

Cenjenemu naslovu sporočam, da sem prejela v redu znesek 3.500 dinarjev kot posmrtnino po pokojnem Rajku Pečniku potom Znanstvene banke, Kraljevine Jugoslavije A. D. Podružnice v Ljubljani.

Obenem izrekam iskreno zahvalo »Obrtniški Samopomoči« Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani, za omenjeni znesek.

Ivanka Vene,  
Ljubljana.

»Obrtniška Samopomoč«  
Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani.

Zahvala.

Podpisana, vnukinja trgovca Jurija Pezdirnika, se tem potom gorenjemu naslovu najiskrenejše zahvalim za nakazano vsoto, katero sem točno in v redu prejela kot dedinja.

Zato priporočam vsem obrtnikom, da so člani te velepomembne, humanitarne ustanove.

Ivanka Pezdirnik,  
Dovje-Mostrana.

Zahvala »Obrtniški Samopomoči«  
Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani.

Gorenjemu naslovu izrekam najtoplejšo zahvalo za prejeto posmrtnino v znesku 3.500 Din, ki sem jo prejel po pok. Josipu Hribarju st.

Zato priporočam vsakemu obrtniku: Bodí član te prekristne, socialne ustanove.

Josip Hribar ml., kraj. m.  
Ljubljana.

## Pripravljalni razredi na obrtno-nadaljevalnih šolah v Ljubljani bodo opuščeni

Šolski odbor obrtnih nadaljevalnih šol v Ljubljani nam je poslal pod številko 86/o. n. š. z datumom 19. septembra 1931 nastopno rešitev:

Načelstvu Zveze obrtnih zadrug  
v Ljubljani.

Na ljubljanskih obrtnih nadaljevalnih (strokovnih) šolah je 5 pripravljalnih razredov s 158 vajenci in vajenkami. Ti vajenci in vajenke v smislu § 12. pravilnika obrtnih nadaljevalnih šol v Ljubljani nimajo zadostnega znanja v branju, pisanju in računanju, da bi mogli takoj stopiti v prvi razred. Zato se morajo zanje vzdrževati z velikimi stroški pripravljalnimi razredi, ki jih za silo usposobijo za obrtno nadaljevalno šolo. Skoraj nikoli pa ne postanejo ti vajenci po svoji predizobrazbi enakovredni z onimi, ki so popolnoma zadostili zakonskim šolskim dolžnostim ter tvorijo večinoma vajeniški proletarijat, ki ga zaradi nesposobnosti obrtni mojstri odpravljajo drug drugemu.

Kakor v vseh poklicih, zahtevajo obrtni mojstri tudi za obrtne vajence večjo predizobrazbo in sploh višjo kvalifikacijo, ker se zavedajo, da je le od popolnoma usposobljenega obrtnega naročaja pričakovati nadaljnega razvoja domačih obrtov. Zato je prišel iz vrst zastopnikov obrtnikov v šolskem odboru predlog, naj se spriče visoke stopnje šolstva ne le po mestih in trgih, nego tudi po deželi dravske banovine, v bodoče tudi od dečkov in deklic, ki hočejo stopiti v obrtni poklic, zahteva vsaj zadostna predizobrazba v osnovni ali meščanski šoli. Predlog so zagovarjali in podpirali vsi obrtni mojstri in ostali člani šolskega odbora ter zahtevali, naj se pripravljalnimi razredi na ljubljanskih obrtnih šolah že za šolsko leto 1931-32 opuste in vsi vajenci in vajenke brez zadostne izobrazbe odklonijo. Zaradi pozne dobe, ker se pouk na obrtno - nadaljevalnih šolah začne že s 1. oktobrom 1931 in so mojstri bržčas že sprejeli nekaj takih, nezadostno šolanih vajencev, oziroma vajenk, je bil za prehodni čas sprejet posredovalni predlog, namreč:

Šolski odbor je na seji dne 16. septembra 1931 soglasno sklenil, da se pripravljalnimi razredi na ljubljanskih obrtno - nadaljevalnih (strokovnih) šolah obdrže samo še v tekočem šolskem letu 1931-32, v bodoče pa se opuste.

Načelstvo Zveze obrtnih zadrug blagovoli o tem sklepu šolskega odbora obvestiti vse zadruge, ki naj obveste vse svoje člane.

Zveza obrtnih zadrug blagovoli v smislu sklepa šolskega odbora skleniti, da v bodoče ne dovoli nikomur sprejeti v obrtni uk vajenca ali vajenko brez zadostne šolske izobrazbe. Kdor v smislu § 12. pravilnika ne napravi sprejemne preizkušnje, ne more postati obrtni vajenec in ga more obrtni gospodar uporabljati le za navadnega delavca.

Tako se iznebi mestna občina nepotrebnih stroškov in uporabi vsote, ki so bile doslej potrebne za zasilno izobraževanje nedošolanih, večinoma podeželskih vajencev, za izpopolnitev pouka na svojih obrtnih nadaljevalnih šolah.

Tako pa se iznebi tudi obrtniki le slabega, večinoma tujega vajenskega naraščaja, ki je navadno obrti le v bre-me.

Predsednik-župan:  
Dr. Dinko Puc, l. r.

Že opetovano smo grajali, da stopajo v uk k mojstrom vajenci in vajenke z nezadostno šolsko predizobrazbo in da so uspehi teh v obrtno-nadaljevalnih šolah zelo slabi. Tudi Zveza je od svoje strani pokrenila večkrat korake v tej zadevi, ki je vendar enkrat našla pravo razumevanje. Čimbolj izobražen bo naš obrtniški naraščaj, tembolj visoko-upoštevati in čislano bo obrtniški stan.

**Pristopajte k  
Obrtniški Samopomoči!**

## Kaj je novega?

Kako je opremljati prošnje za izdajanje uverenj v svrhu carinskih olajšav.

Ministrstvo trgovine in industrije, industrijsko-obrtni oddelek v Beogradu, je izdalo sledeči razpis: »Zaradi hitrejšega poslovanja v industrijsko-obrtnem odseku Ministrstva trgovine in industrije in zaradi vodstva statistike uvoza pri izdajanju uverenj za carine prosti uvoz, odnosno za carinske olajšave ob uvozu, se opozarja vse zainteresirane tvrdke, da morajo v bodoče vloge, s katerimi prosijo za taka uverenja, vsebovati poleg ostalih tudi naslednje povsem točne podatke: a) točen naslov prosilca, ki uvaža blago; b) točen naslov odpošiljatelja; c) označene blaga; d) koliko komadov; e) čisto teža; f) odkod se uvozi; g) cenovni in zvezski valuti obračunano v dinarjih. — Prošnji je treba vedno priložiti potrdilo zbornice, originalno fakturo in pa dva preveda fakture. Ako se obrača pooblaščenec, je treba priložiti pooblastilo. Ako je to mogoče, je treba vedno priložiti črtež ali sliko uvoženega predmeta. Kadar se zahteva uverenje za uvoz kompletnih instalacij, je poleg navedenega treba priložiti tudi tri izvode spiska materijala z načrtom. Kakor originalne fakture tako je treba, da so tudi njih prevodi, spiski materijala, skice in slike, overovljeni s štampiljko in podpisom prosilca. En prevod ni treba kolkovati, ostale pa je kot priloge prošnji kolkovati s kolkom za 2 Din, v kolikor niso že kolekovane. Podjetja, ki zahtevajo uverenja za uvoz materijala v smislu komisijskega poročila (točka 6, XV. del carinske tarife), morajo v prošnji vedno navesti številko pozicije komisijskega poročila, kamor spada ta material, kakor tudi koliko tega materijala je že uvoženega od istega časa iz navedenih pozicij. Računati je pravico do uvoza za eno leto. Pri uvozu armiranih kablov je treba vedno priložiti tudi vzorec v platneno kuverti, katero potem zapečati ministrstvo. Pripominja se, da se bodo vsa rešenja, v kolikor se bodo stranke obračale osebno na ministrstvo, poslala strankam preko pristojnih oblastev, a ne osebno. Radi tega si morajo tvrdke pravočasno preskrbeti potrebna uverenja.

»Knjigovodstvo za samouke in za šole.« V založbi Učiteljske tiskarne je izšla pred kratkim prof. Franjo Sičeva knjiga »Knjigovodstvo za samouke in za šole«. Tako knjigo smo nujno potrebovali, kajti skoraj vse doslej izišle učne knjige te vrste so zahtevale že neko predznanje o knjigovodstvu. Nova prof. Franjo Sičeva knjiga pa obravnava stvarino tako, da se more vsak, brez tuje pomoči, učiti knjigovodstva.

Knjiga je porazdeljena v 10 oddelkov, ki obravnava: inventuro, bilanco, žiro-konti, dvostavno knjigovodstvo, glavno knjigo, sklicevalne kolone, sirovo bilanco, enomesčni kupčijski načrt, opis posebnosti o organizaciji knjigovodstva in ameriškano knjigovodstvo.

Vsled svoje praktične razvrstitve vsebine, kakor zaradi njene lahke doumljivosti je ta priročna knjižica splošno znanega strokovnjaka v knjigovodstvu velikega in dragocenega pomena zlasti za samouke. Zato to knjigo, ki ji je nabavna cena malenkostna le 28 Din, najtopleje priporočamo vsem obrtnikom in mojstrom sploh.

Neresnične vesti o naših obveznicah in hranilnih vlogah.

Ker so se širili razni glasovi v naši javnosti o vzrokih padca kurzov obveznic vojne škode, je finančni minister dr. Gjuric dne 22. t. m. sprejel zastopnike tiskar in jim dal tole izjavo:

Popolnoma neosnovane so vesti o ustavitvi izplačil kuponov obveznic vojne škode zaradi ukinitve nemških reparacij na podlagi Hooverovega načrta. Izplačilo kuponov in redna amortizacija obveznic vojne škode ter ostalih državnih posojil predstavljata definitivno državno obvezo, ki jo bo država tudi v bodoče redno izpolnjevala. Sicer pa so sredstva za izplačilo prihodnjega kupona obveznic vojne škode že zdaj popolnoma zagotovljena.



# ZANAIŠKA BANKA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE a. d. podružnica Ljubljana

Dunajska cesta šte. 31 (hiša Zidarjevih dedičev)

Telefon šte. 30—20.

Račun poštne hranilnice šte. 14.003.

## Centrala: BEOGRAD

Daje menične in kredite v tekočem računu obrtnikom, vsem kreditnim zadrugam, ki posojujejo tudi obrtnikom in lombardira državne vrednostne papirje.

## Glavna podružnica: ZAGREB

Sprejema hranilne vloge z ali brez odpovedi. Otvorja tekoče in žiro račune. Izdaja kavcije in garancijska pisma.

## Podružnica: SARAJEVO

Kupuje in prodaja devize in valute za račun obrtnikov in obrtnih kreditnih zadrug. Izvršuje vse ostale bančne posle.

Zato pomeni prodajanje obveznic vojne škode po sedanjem neugodnem kurzu utrpeti odvišno izgubo pri papirju, ki ima najboljšo podlago.

Prav tako so izmišljeni in neresni vsi glasovi, da bi država v kakršnikoli obliki hotela izkoristiti zasebne hranilne vloge v denarnih zavodih.

Krajcer Anton:

## Poročilo o mednarodnem kongresu čevljarjev na Dunaju

(Nadaljevanje.)

Sklep

k 1. točki dnevnega reda »popravljalnice tvrdke Bata«.

Prvi mednarodni kongres čevljarjev na Dunaju 1931, na katerem je bilo deset evropskih držav zastopanih, je temeljito pretresal vprašanje posledic, katere so zaradi otvarjanja Batovih trgovin in njegovih popravljalnic nastale. Konstatiral je, da gospodarske metode tvrdke Bata resnično in v nobenem oziru z dosedaj priznanimi in poštenimi gospodarskimi metodami male čevljarje obrti ne soglašajo, ter kvaliteto in vrednost dela čevljarjske rokodelske obrti ogrožajo. Konstatiralo se je, da je Batovih popravljalnic v vseh deželah in državah glavno sredstvo le socijalni dumping, da doseže svojo, rokodelski obrti sovražno prvenstvo v gospodarskem boju.

Na mednarodnem kongresu čevljarjev zastopane čevljarjske organizacije cele Evrope so sklenile, da se hočejo proti vsiljenemu konkurenčnemu in gospodarskemu boju od Batove strani s skupnim in sporazumnim delom in podporo vseh v poštevd došlih okolnosti braniti.

Sklep

k 2. točki dnevnega reda »označba kvalitete podplatov«.

Zastopniki čevljarjskih savezov enajstih narodov so na prvem mednarodnem kongresu od 11. do 12. septembra 1931 z obžalovanjem ugotovili, da trpežnost podplatov radi vedno bolj in bolj uvedene sodnega strojenja popušča, in da se pri tem veliko več umetne obtežitve pri mešava z namenom, odjemalce premotiti radi kvalitete in vrednosti podplatov.

Ker odjemalcu in predelovalcu podplatov pri današnji metodi izdelovanja usnja ni mogoče pri nakupu brez nadaljnega ugotoviti, če so in v koliko so podplati z umetnimi snovmi obteženi, mu je poleg tega tudi težko pravo vrednost usnja presoditi, zahtevamo v interesu redne trgovine brezpogojno potrebne smernice, ki kupca ščitijo.

Obiskovalci kongresa se zavežejo, v svojih lastnih deželah zavzeti inicijativo za takojšnjo ureditev, bodisi to potom usnjarskih organizacij ali zakonitim potom, pri čemer naj se solidno strojenje usnja garantira z označbo kvalitete strojenja in vrste kože uvede. Vsi čevljarji se naj na to opozorijo, da pri nakupu podplatov zahtevajo ono usnje, katero gorenjim zahtevam odgovarja.

Sklep

k 3. točki dnevnega reda »mehanične delavnice«.

Prvi mednarodni kongres čevljarjev na Dunaju 1931, na katerem se je sešlo deset evropskih držav k skupnemu posvetovanju, se je temeljito pečal z vprašanjem posledic razvoja mehaničnih delavnic in popravljalnic. Kongres je soglasno ugotovil, da je mehaniziranje rokodelskih obratov v zadnjih letih napravilo velike napredke. Vmešavanje modernih strojev za izdelavo in popravljanje čevljev v rokodelske čevljarjske obrti zahteva od strani čevljarjskih organizacij najstrožjo pozornost in nadzorovanje, da se temeljito rokodelskih obratov, rokodelsko izdelane kvalitete in vrednosti iste v interesu odjemalstva ohranijo in zaščitijo ter da se isti še lahko v bodoče izvajajo.

Na mednarodnem kongresu navzoči zastopniki čevljarjskih savezov in organizacij so sklenili, menjavati medsebojna vprašanja obrtno tehničnega in obrtno gospodarskega napredka. (Dalje prihodnj.)

## Davčne prijave na dohodke od zgradb

Davčne uprave pozivajo lastnike zgradb k vložitvi davčne prijave na dohodke od zgradb v svrhu odmere zgradarine za davčno leto 1932.

Za vsako zgradbo, ki je zavezana zgradarini, se mora vložiti davčna prijava v času od 1. oktobra do 31. oktobra letos. Prijava se mora vložiti posebej za vsako poslopje, ki je posebej popisano v katastrski zgradbi, četudi ima morda 2 hišni številki. Za več objektov (zgradb) se lahko vloži 1 prijava samo v primeru, če so vsi zaznamovani z eno hišno številko in so v enem katastrskem listu popisani. Obrazci za davčne prijave se dobe v občinskih uradih po 1 Din. Prijava se mora vložiti tudi za one zgradbe, ki uživajo začasne davčne olajšave.

Davčno prijavo izpolni in vloži: 1. Dejanski posestnik, ako pa poseduje zgradbo več oseb, tedaj vsi skupaj; 2. za zadruge starešina; 3. za pravne osebe vloži prijavo njih predstavnik ali zastopnik, za mladoletnike njihovi starši ali oskrbniki; 4. za mase njihovi zastopniki. Pooblaščenec mora prijavi priložiti pooblastilo. Prijava se mora izpolniti v vseh razpredelih v vrstnem redu, kakor kaže obrazec. Vsak najemnik se mora v prijavi podpisati pod posebno zaporedno številko v rubriki 12. Posebne važnosti je, da se točno izpolnijo rubrike v dohodkih, katere so neposredne važnosti za ugotovitev davčne osnove dohodka od zgradb, nadalje tudi podatki o številu in vrsti prostorov, katere ukorišča posamezni najemnik. Točna izpolnitev je tudi v interesu davčnega zavezanca, ker se samo na ta način reši nadaljnega zasliševanja in poizvedovanja in event. kazenskih posledic.

Davčni zavezanec mora vpisati v davčno prijavo letno vsoto kosmate najemnine po stanju ob času, ko se vloži davčna prijava. Od kosmatih dohodkov se razume vsaka odškodnina, katero stori ali daje najemnik lastniku za ukoriščenje zgradbe.

Kot odškodnina za uporabo zgradb se smatrajo: 1. Najemnina v gotovini; 2. vrednost vseh uslug, ugodnosti in opreznosti, ki jih najemnik iz naslova najemnine vrši, daje ali dolguje lastniku zgradbe; 3. dajatve v naravi (hrana, vzdrževanje itd.); 4. vsote, katere je najemnik potrošil ali naprej plačal za pripravo ali popravilo zgradbe (stanovanja), ako zaradi tega plača sorazmerno manjšo najemnino; 5. namesto lastnika plačani davek, zavarovalne premije in drugo. Vrednost obveznosti iz točke 2. in 3. se ima izpremeniti v denarno vrednost, in to vpisati v davčno prijavo. Posestniki zgradb po vaseh in zunaj mestnih okolišev, ki niso oproščeni davka po čl. 32. zakona o neposrednih davkih in ki niso oddane v najem ter služijo izključno za stanovanje kmetovalcem in malim obrtnikom, niso dolžni podati letne zgradarinske prijave.

Oni obrtniki, ki delajo z več kakor dvema uslužbencema, in tisti lastniki, ki imajo del svoje zgradbe v najemu, ostale dele pa sami uporabljajo, odnosno drugim prepuščajo v uporabo brezplačno, morajo prijaviti kot kosmato najemnino oni znesek, katerega bi mogli dobiti za stanovanje, če bi ga dali v najem. Na isti način napovedo ti kosmato najemnino tudi od onih zgradb, odnosno delov zgradb, ki v času vložitve davčne prijave niso bile v najemu, ampak so ostale neuporabljene.

Pri zgradbah, ki so dane v najem (zakup) skupaj z vrtno ali zemljiščem nad 500 m<sup>2</sup> površine, se vpiše posebej najemnina, ki se plača za zgradbo, in

posebej najemnina, ki se plača za vrt ali zemljišče. Istotako se posebej vnese v prijavo najemnino za pohištvo (opremo), orodje za posebne pravice, združene s hišo ali s stanovanjem in slično. Ako odškodnina za vrt ali zemljišče nad 500 m<sup>2</sup>, za pohištvo (opremo), orodje itd. ni s pogodbo posebej ugotovljena, je treba v opombi vpisati, v katerem sorazmerju je ugotovljena najemnina za zgradbo — stanovanje v primeri z najemnino za vrt, zemljišče, opremo itd. in kako velika je površina vrta ali zemljišča.

Pripomni se, da se hodniki, prehodi in vhodi v hišo ali posamezni njeni oddelki smatrajo za pomožne prostore in da se posebno dajanje v najem ali zakup prostorov na hodnikih, vhodih in prehodih mora vselej v prijavi označiti.

Pri zgradbah, ki se dajo v najem (zakup) le za čas sezone, se vpiše kot letna kosmata najemnina — skupna najemnina, ki se dobi za čas sezone.

V opombi davčne prijave — stolpec 13., je treba vpisati, ali in kje ima davčni zavezanec še kako hišo.

Posamezni porazpredelki stolp. 4., v katerih se vpišuje število skladnih delov, se morajo na koncu prijave sešteti, istotako tudi stolpec 6., 7., 8. in 9., v katerih je vpisana letna kosmata najemnina.

Izpolnjeno prijavo podpišejo najemniki (zakupniki) v stolpcu 12., in to zaporedno, kakor so vpisana stanovanja (v najem oddani poslovni prostori).

Najemnik ne sme prijave podpisati prej, dokler se v te ne vpiše znesek najemnine, katero on plačuje za zgradbo, stanovanje ali poslovne lokale.

Prijava se mora oddati osebno ali po pošti oni občini ali prvostopnemu davčnemu oblastvu, na katerega teritoriju se nahaja poslopje.

Kdor ne vloži prijave v roku, odrejenem s tem pozivom, plača poleg davka še kazni 3% odmerjenega osnovnega davka, 10% osnovnega davka pa oni, kdor ne odda prijave tudi na pismeni poziv v nadaljnjem roku od 1. do 8. decembra letos.

Davčni zavezanec, ki z namenom, da bi se ognil plačilu davka, daje neresnične izjave ali če prijavi nižjo najemnino (zakupno ceno), odnosno če zataji objekt, oziroma zgradbo ali del zgradbe, ki tvori vir dohodkov, nosi kazenske posledice iz člena 142. zakona o neposrednih davkih zaradi davčne utaje.

Ako najemnik (zakupojemalec) podpiše in potrdi neresnične izjave, se kaznuje po členu 138. prej omenjenega zakona s 50 do 500 dinarji.

Ako je davčni zavezanec nepismen ali ne zna sam izpolniti prijave, more dati ustno zapisniško prijavo pri pristojni občini ali davčnem oblastvu. Seveda morajo potem tudi take prijave podpisati najemniki (zakupniki).

O vloženi prijavi se izda potrdilo o prejemu.

V svrhu pravilne odmere samskega davka mora vpisati vsak hišni posestnik na prvi strani prijave naslednje podatke: 1. rojstno leto, 2. ali je oženjen, samski, vdovec, sodno ločen, 3. število zakonskih otrok, 4. pri sodno ločenih je navesti tudi ali plačujejo vzdrževalnino za ženo in otroke, 5. ako je zgradba solastnina, je navesti ime in poklic vseh solastnikov, s kolikim deležem je vsakoteri solastnik zgradbe; nato pa je za vsakega posameznega solastnika navesti podatke pod 1.—4.

Inozemci, popolni invalidi in osebe pod skrbstvom so med drugimi prosti samskega davka. Zato naj to okolnost na prijavi pripomnijo.

Teodor Kunc:

## Krojaška stroka

Krojaška stroka je ena največjih med obrti in kakor druge stroke napreduje, tako tudi ne zaostaja krojaška stroka. Sprememba mode zahteva dandanašnji veliko več izobrazbo za krojača in šiviljo kot svoje čase. Posebno se to opaža v velikih mestih in to največ pri damski stroki, ko se moda sezijo na sezijo spreminja. Lahko rečem in ta trditev drži, da en damski krojač ali boljša šivilja mora biti naravnost umetnik in imeti morata precejšen okus, da lahko sledita modi in ustrezata zahtevam in željam svojih naročnikov. Ne zahteva se pa danes samo znanost v svoji stroki, temveč se prav mnogo važnosti polaga tudi na izobrazbo in znanje občevanja s svojimi odjemalci. Zato je neobhodno potrebna zadostna šolska predizobrazba, ki pomore k finemu občevanju in izobrazbi v svoji stroki. Žalibog da danes ni mogoča svetovna izobrazba, kot je bilo to mogoče v predvojnem času, ko se je mladenič napotil v tujino in si tam pridobil svetovnega znanja in finega obnašanja napram svojim odjemalcem ali odjemalkam. Za odpomoč temu se pa nudi danes veliko več izobrazbe v domovini, ker obstojajo različne strokovne šole, da nudijo tisto, kar je obrtniku neobhodno potrebno v njegovih stroki, da lahko napreduje in ne zaostaja za drugimi.

Seveda so zavodi za takšno izobrazbo različni: eni boljše, drugi zopet slabši. Zato svetujem, da se vsak že v naprej dobro informira, katero strokovno šolo bo posejal. Veliko je ležecga na tem, kako strokovni učitelj predava in če ima dotični učitelj sam zadostno predizobrazbo, da more potem svojemu učencu res to nuditi, kar potrebuje. Tak učitelj mora biti dober predavatelj, dober risar, poznati mora vse fine, imeti mora svetovno izobrazbo, da potem lahko izvršuje ta poklic in nudi udeležencu tisto, česar danes zaradi velikih stroškov in drugih ovir ni mogoče doseči z bivanjem v tujini.

Sam kot lastnik take strokovne šole opažam posebno v tečajih po deželi, koliko se danes že zahteva od krojača in šivilje, ker tudi tam se je moda vpeljala in ne zaostaja dosti za mestom. Priznati pa moram, da najdem v tečajih tako talentirane mladeniče in mladenke, da se je kar čuditi in kateri bi bili lahko marsikateremu mestnemu pomočniku ali pomočnici za vzgled. Poudariti pa moram tudi, da so omenjeni obiskovali vsaj kake razrede meščanske šole, in to je tisto, kar sem omenil že zgoraj, kako potrebna je zadostna šolska predizobrazba. Zato je tudi rezultat ob koncu tečaja za dotične tako velik kot ga pri onih, ki jim nedostaje zadostne predizobrazbe, ni zabeležiti.

Dognano je pa tudi, koliko večji sloves dosežejo dotični, ki so obiskovali tečaj, in kako zaostajajo oni, ki tečaja niso posejali.

Velikega pomena je ob koncu takega tečaja tudi razstava, da vidi tudi meščan in lajik, na kakšni težki podlagi in tehniških zahtevah obstoji ta stroka, ako ji hočeš biti v pravem zmislu kos.

Zato naj še enkrat kličem v opomin: »Ne sprejemajte krojaški mojstri in šivilje učencev brez zadostne predizobrazbe!« Če se boste ravnali po mojem hotenju in sledili klicu mojega opomina, boste pripomogli svoji težki stroki do večjega ugleda, naraščaju pa do boljše in lažje eksistence.

**Ali ste že poravnali naročnino?**



## Dobave.

Direkcija državne železarne Vareš sprejema do 14. oktobra t. l. ponudbe glede dobave jeklenega materiala.

Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 12. oktobra t. l. pri direkciji državnih železnic v Subotici glede dobave elektrotehničnega materiala; pri direkciji državnih železnic v Zagrebu glede dobave 160.000 kg portland-cementa, 510.000 kg negašenega apna, 170.000 komadov zidne opeke, ca. 300 tisoč komadov razne opeke; dne 13. oktobra t. l. glede dobave 481 kubičnih metrov raznega stavbnega lesa; dne 14. oktobra t. l. glede dobave barv, firneža itd.; pri direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dobave 200 kubičnih metrov jelovih desk. — Dne 12. oktobra t. l. pri komandi osječke divizijske oblasti v Osijeku glede dobave pisarniškega materiala (papir, svinčniki, kuverte, peresa, vosek, traki za pisalne stroje, črnilo, glicerini itd.). — Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.

Prodaja lesa. Dne 9. oktobra t. l. se bo vršila pri direkciji šum v Ljubljani licitacija glede prodaje lesa. (Oglas in pogoji so na vpogled pri isti direkciji).

Oddaja državne pšenice v mletje se bo vršila potom licitacije dne 3. oktobra t. l. pri provijantskem odseku ekonomskega oddelka ministrstva vojske in mornarice v Beogradu. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri istem odseku).

Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 1. oktobra t. l. ponudbe glede dobave 20.000 kg ovsca, 40.000 kg sena, 50 komadov sirkovih metel, 2,50 kg aluminijeve bronze in 50 kg barve.

Direkcija državnega rudnika Breza sprejema do 2. oktobra t. l. ponudbe glede dobave delov koles; do 8. oktobra t. l. pa glede dobave raznih aparatov, klingerit plošč, 50 kg grafita, 250 kg podložnih plošč, 200 komadov podkev, 390 komadov žarnic in 130 komadov ognjenih cevi.

Direkcija državnega rudnika Senjski Rudnik sprejema do 5. oktobra t. l. ponudbe glede dobave 10.000 kg karbida.

Direkcija državnih železnic v Subotici sprejema do 5. oktobra t. l. ponudbe

glede dobave 20 komadov ognjegasnih aparatov; do 7. oktobra t. l. pa glede dobave skretniških ključavnic.

Direkcija državne železarne Vareš sprejema do 30. septembra t. l. ponudbe glede dobave 150 plošč železne pločevine, 15 komadov nepremočljivih dežnih plaščev in kopirnega papirja; do 4. oktobra t. l. glede dobave stroja za izdelovanje ledu; do 7. oktobra t. l. pa glede dobave medeninastega materiala in dinamno žice.

Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 1. oktobra t. l. ponudbe glede dobave 20.000 kg portland-cementa, 900 kg zakovic in 6000 m bakrenih vrvi.

Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 5. oktobra t. l. ponudbe glede dobave 300 kg steklarskega kleja, 100 m<sup>2</sup> šip za okna, rešetk, štedilniških plošč, robidnic, ključavnic, menjalcev toka in žičnih krtač.

Oddaja popravila dimnika in pečij v pekarni se bo vršila potom ofertalne licitacije dne 6. oktobra t. l. pri inženjerskem oddelku komande dravske divizijske oblasti v Ljubljani. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri istem oddelku.)

## Tečaji in predavanja

Obrtniški tečaji za nemščino. Zavod za pospeševanje obrta Zbornice za TOI v Ljubljani priredi za obrtnike in obrtni naraščaj tečaje za nemščino, ki se bodo vršili na meščanski šoli na Cojzovi cesti v Ljubljani ob večernih urah vsak teden po dvakrat. Ure in dnevi se bodo določili sporazumno z udeleženci. Pouk bo za začetnike v prvem tečaju, za one, ki so obiskovali lanskoletni prvi tečaj in pa za take, ki že nekoliko obvladajo nemški jezik, se bo vršil nadaljevalni pouk v drugem tečaju. Sprejemajo se v prvi vrsti mojstri in po razpoložljivosti prostora pomočniki in starejši vajenci. Pristojbina znaša po 10 Din mesečno. Prijave je izvršiti osebno ali s posebnim dopisom in navedbo točnega naslova v Zbornici za TOI, Beethovnova ulica 10, II. nadstropje, najkasneje do 5. oktobra t. l. Prijavljenci zvedo, ali so sprejeti, v torek 6. oktobra t. l. med uradnimi urami istotam. O začetku pouka se obveste sprejeti prijavitelci s posebnim dopisom.

# KREDITNO DRUŠTVO MESTNE HRANILNICE LJUBLJANSKE

dovoljuje posojila na menice in kredite v tekočem računu vsem kredita zmožnim osebam in tvrdkam

## VI SIGURNO RABITE

RAČUNE, PISEMSKI PAPIR IN KUVERTE Z VAŠO  
FIRMO TER DRUGE POSLOVNE TISKOVINE  
TO VAM IZVRŠI SOLIDNO IN POCENI

TISKARNA **GRAFIKA LJUBLJANA**  
Resljeva cesta 4

**Kdor oglašuje, ta napreduje!**

Konces. prikojevalna  
**šola**  
za šivilje in krojače  
Krojni vzorci se izdelujejo točno  
po journalu in meri  
Pojasnila daje lastnik

**T.  
KUNC**

Ljubljana, Sv. Petra c. 4/II.

## Kreditni zavod za trgovino in industrijo Ljubljana, Prešernova ul. 50

(v lastnem posloplju)

Brzojavni naslov:

KREDIT LJUBLJANA

Telefon štev.:

2040, 2457, 2458, 2805 in 2806



Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predjmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic in kuponov, nakazila v tu- in inozemstvo, safe deposita itd.

## Že v 24 urah

kemično snazi, plisira in barva obledele obleke, plašče, klobuke itd. — škrobi in svetlo-lilka srajce, ovratnike in zapestnica. Pere, suši, monga in lilka domače perilo

**tovarna JOS. REICH.**

## Ivan Mihelčič

elektr. konces. podjetje

LJUBLJANA, Borštnikov trg 1

ima na zalogi vsakovrstni električni material, žarnice in svetila. Prevzema v izvršitev električne instalacije. Jamči za solidnost in zmerne cene.

## Tvornica ZA DUŠIK D. D.

in  
**AGA-RUŠE**

udružene jugoslov.  
tvornice acetilena in  
oksigena d. d.

zadeveljneta s svojimi prvovrstnimi  
preinvedli:

## KARBIDOM-DISSOUS- PLINOM in KISIKOM

Siroem vse Jugoslavije na stotine

## avtogenskih varilcev

in nudita tisočerm mirne, lepe  
in solnebele

## acetilensko luč

Iskrišljajte tudi Vi to njihovo  
preinvede v svoje korist!

